

Juhász Milán

Mark Torrance et al. (főszerk.): *Journal of Writing Research*

ANTWERPENI EGYETEM. ANTWERPEN, BELGIUM. 2008–

Nemzetközi folyóirat az íráskutatásért

Bevezetés

Az írás mint összetett kognitív, nyelvi és társadalmi tevékenység az elmúlt évtizedekben a nemzetközi kutatások egyik kiemelt területévé vált. Az írásfolyamat vizsgálata, az írástanulás és az írástanítás kérdéseinek a kutatása, valamint az írás fejlesztésére, értékelésére és társadalmi beágyazottságára irányuló elemzések mára több tudományterület metszéspontjában helyezkednek el, hiszen ezek a kérdések a nyelvészet, a pszichológia, az oktatáskutatás és a kognitív tudomány felől egyaránt megközelíthetők (például Lengyel 1998; Hidi–Boscolo 2006). Ezzel összhangban a kutatási eredmények közlésére olyan nemzetközi tudományos fórumok váltak szükségessé, amelyek képesek összekapcsolni ezeket a különböző diszciplináris nézőpontokat, és teret adnak az íráskutatás sokféle módszertani és elméleti megközelítésének. Az írás kutatásával foglalkozó nemzetközi folyóiratok között ebben a tekintetben kiemelt szerepet tölt be a *Journal of Writing Research* [Az Íráskutatás Folyóirata] (1).

A folyóirat 2008-ban indult nemzetközi tudományos periodikaként. Évente három számban jelenik meg, és empirikus, illetve elméleti tanulmányokat közöl az írás folyamatával, tanulásával és tanításával kapcsolatban. A közlemények a megjelenést követően szabadon hozzáférhetők a folyóirat honlapján, ami a nemzetközi tudományos kommunikáció nyitottsága szempontjából is meghatározó jelentőségű. A *Journal of Writing Research* szakmai bírálati eljárást alkalmazó (*peer-reviewed*) folyóiratként működik, amely az íráskutatás különböző irányzatai számára kíván publikációs fórumot biztosítani.

A folyóirat célkitűzése és küldetése

A *Journal of Writing Research* célja, hogy fórumot teremtsen az írás kutatásával foglalkozó empirikus és elméleti munkák számára, ezért elsősorban olyan tanulmányokat közöl, amelyek az írás mentális folyamatait, társadalmi beágyazottságát, valamint az írás tanulásának és tanításának a kérdéseit vizsgálják különböző életkorokban és eltérő oktatási kontextusokban. A folyóirat önmeghatározása szerint az íráskutatás nem szűkíthető le egyetlen tudományterület vagy egyetlen kutatási hagyomány szempontjaira, ezért a szerkesztőség olyan közleményeknek kíván teret biztosítani, amelyek az írás jelenségét több nézőpontból, egymással párbeszédben álló elméleti és módszertani keretek között vizsgálják.

A tanulmányok tematikája ebből következően több kutatási területet fog össze. A folyóiratban egyaránt jelen vannak az írás kognitív folyamatait vizsgáló munkák, a szövegalkotás fejlődésére irányuló kutatások, valamint az írás tanításának és értékelésének a kérdéseit elemző vizsgálatok is. Mindemellett a folyóirat olyan munkáknak is teret ad, amelyek az írás és más nyelvi tevékenységek – jellemzően az olvasás vagy a beszéd – kapcsolatát állítják a középpontba, továbbá az írás társadalmi, motivációs vagy affektív dimenzióira irányulnak. Az utóbbi években hangsúlyosabban jelennek meg azok a kutatások is, amelyek a digitális környezetben zajló írásfolyamatokat, az együttműködésen alapuló szövegalkotást, valamint az írás és a tanulás összefüggéseit vizsgálják. A folyóirat profiljának aktuális alakulását jól mutatja a legfrissebb, 2026-ban megjelent 17. évfolyam 3. száma is, amely *Empirical studies of writing and generative AI* címmel, Chris Anson és Kirsti Cole vendégszerkesztésében közöl tematikus összeállítást (2). A különszám kiadásával a lap egyértelműen jelzi, hogy az íráskutatás klasszikus területei mellett a generatív mesterséges intelligencia és az írás kapcsolatának empirikus feltárását is a kortárs diskurzus meghatározó irányai közé kívánja emelni.

A folyóirat szerkesztési elvei mögött egyértelműen kirajzolódik az interdiszciplináris szemlélet. A publikációk a nyelvészet, a pszichológia, az oktatáskutatás és a kognitív tudomány különböző módszereit és elméleti kereteit alkalmazzák, ennek köszönhetően az írás mint kutatási tárgy nem egyetlen aspektusában, hanem komplex folyamatként jelenik meg, így lehetővé teszi azt is, hogy a folyóiratban közölt eredmények ne csupán szűkebb értelemben vett elméleti jelentőségűek legyenek, hanem az írás tanulásának, fejlesztésének és vizsgálatának tágabb nemzetközi diskurzusába is beágyazódjanak.

A szerkesztőség és az intézményi háttér

A *Journal of Writing Research* működtetését a belgiumi Antwerpeni Egyetem koordinálja. A folyóirat létrejöttében és működésében szerepet játszik az EARLI (*European Association for Research on Learning and Instruction*) íráskutatással foglalkozó kutatói közössége is, ez jól mutatja, hogy a lap szorosan kapcsolódik ahhoz a nemzetközi szakmai hálózathoz, amely az írástanulás és az írástanítás kutatásának egyik meghatározó közegét alkotja.

A szerkesztőségi munkát nemzetközi kutatókból álló szerkesztői csapat irányítja. A vezető szerkesztők között található Mark Torrance (Nottingham Trent University), Evgeny Chukharev (Iowa State University), Scott Crossley (Vanderbilt University) és Fien De Smedt (University of Ghent). Munkájukat több felelős szerkesztő segíti, akik a kéziratok bírálati folyamatának szervezésében és koordinálásában vesznek részt. Közéjük tartozik többek között Laura K. Allen (University of Minnesota), Chris Anson (North Carolina State University), Renske Bouwer (Utrecht University) és Thierry Olive (University of Poitiers). A szerkesztőségi struktúra részletezettsége, valamint a különböző feladatkörök markáns elkülönítése mind azt mutatja, hogy a folyóirat működését szervezeti szempontból rendkívül tudatosan építették fel.

A szerkesztőbizottság tagjai a nemzetközi íráskutatás ismert kutatói. A testületben olyan szakemberek találhatók, mint Charles Bazerman (University of California, Santa Barbara), Steve Graham (Arizona State University), John Hayes (University of Pittsburgh) vagy Huub van den Bergh (Utrecht University). A szerkesztőbizottság széles nemzetközi összetétele nem pusztán reprezentatív jelentőségű, hanem a folyóirat tudományos profilját is meghatározza, hiszen különböző kutatási hagyományokat, eltérő intézményi háttereket és változatos módszertani orientációkat kapcsol össze.

A folyóirat szakmai közösséghez való kapcsolódását az is jelzi, hogy a szerkesztőség kétfévente díjjal ismeri el a folyóiratban megjelent, kiemelkedő jelentőségű empirikus kutatásokat. A *John R. Hayes Award* olyan tanulmányokat díjaz, amelyek az íráskutatás területén a szakmaiság magas szintjét képviselik. A kezdeményezés egyrészt a szakmai kiválóság hangsúlyozásának egyik jól működő formája, másrészt

viszont jól mutatja azt is, hogy a folyóirat nem pusztán közlési felületként, hanem a kutatói közösség belső szakmai orientációjának egyik alakítójaként is működik.

A folyóirat szerkezeti és tartalmi sajátosságai

A *Journal of Writing Research* elsősorban empirikus kutatási tanulmányokat közöl, de a publikációk között elméleti írások, módszertani tanulmányok és szakirodalmi áttekintések is megtalálhatók. A közlemények tematikája jól tükrözi az íráskutatás jelenlegi kutatási irányait, illetve azt is, hogy a terület módszertanilag és tárgykörét tekintve egyaránt igen sokrétű.

Az akadémiai írás tanításának kérdéseit állítja középpontba például van der Loo, Krahmer és van Amelsvoort (2018) kutatása, amely az egyetemi hallgatók íráskészségének fejlesztését elemzi különböző oktatási módszerek összehasonlításával. A vizsgálat arra kereste a választ, hogy a megfigyeléses tanulás és a gyakorlati írás milyen hatással van az akadémiai szövegalkotás teljesítményére. Ehhez a problémakörhöz kapcsolódik Conijn, Rossetti, Vandermeulen és Van Waes (2025) tanulmánya is, amely a folyóirat módszertani rovatában jelent meg, és az írásfolyamat főbb szakaszainak automatizált azonosíthatóságát vizsgálja billentyűleütéses adatok alapján. A tanulmány témája és struktúrája azt is jelzi, hogy a folyóirat az elméleti és az empirikus kutatások mellett az íráskutatás módszertani megújítását célzó munkák számára is tudatosan teret biztosít.

A folyóiratban rendszeresen jelennek meg szakirodalmi áttekintések is. Erre a műfajra jó példa Vasylets és Marín (2025) tanulmánya, amely az írás során megfigyelhető nyelvi és viselkedésbeli összehangolódás kutatásait tekinti át, és egyúttal a *scoping review* módszerével tárja fel és rendszerezi a témában született nemzetközi eredményeket. A szerzők arra a következtetésre jutnak, hogy bár a vizsgált kutatások száma még korlátozott és heterogén, az írás viselkedéses és nyelvi egységei között kimutatható összefüggések rajzolódnak ki, amelyek további, módszertanilag összehangoltabb vizsgálatokat indokolnak.

A *Journal of Writing Research* időről időre tematikus különszámokat is közread; ezt példázza a fent már említett *Empirical studies of writing and generative AI* című összeállítás, de kiemelkedő példa a Bouwer és De Smedt szerkesztésében 2018-ban megjelent különszám (3) is, amely az írásfejlesztő beavatkozások kutatásának módszertani kérdéseit állította középpontba: a különszám közleményei alapvetően azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogyan tehetők az írásfejlesztő beavatkozások leírásai pontosabbá és összehasonlíthatóbbá a kutatási beszámolóokban. Ennek megfelelően a szám az önszabályozott stratégiafejlesztéstől és a komplex írásintervenciók bemutatásától kezdve az explicit írástanításon át a társas írás, a revíziótanítás, a koherenciateremtés és a graduális írásműhelyek témáig több, egymáshoz kapcsolódó módszertani problémát is érint.

A tematikus különszámok jelentősége természetesen nem merül ki csupán abban, hogy egy-egy aktuális kutatási irányra hívják fel a figyelmet, hiszen emellett lehetőséget teremtenek arra is, hogy az adott problémakörhöz kapcsolódó eltérő elméleti, módszertani és empirikus megközelítések egymással párbeszédben, egymást kiegészítve rajzoljanak ki átfogóbb képet a vizsgált területről.

A folyóiratban megjelenő közlemények módszertani szempontból is változatos képet mutatnak. A tanulmányok között megtalálhatók kísérleti vizsgálatok, longitudinális kutatások, korpuszalapú elemzések, valamint az írásfolyamat digitális eszközökkel történő vizsgálatára épülő elemzések is. Ez a módszertani sokszínűség is lehetővé teszi azt, hogy az írás folyamatát több nézőpontból lehessen vizsgálni, az eredmények pedig különböző oktatási, nyelvi és kutatási kontextusokban is értelmezhetők legyenek. A folyóiratnak ebben a vonatkozásban külön erőssége, hogy nem szűkíti le az íráskutatást egyetlen domináns módszertani paradigmára, hanem teret enged a különböző kutatási stratégiáknak.

A publikációk szakmai színvonalát szigorú bírálati eljárás garantálja. A folyóirat kettős vak lektorálást alkalmaz, és a honlapon közzétett adatok szerint az elutasítási arány 90% fölötti, ami arra utal, hogy a benyújtott kéziratokkal szemben kifejezetten magas minőségi elvárások érvényesülnek. A szerkesztői gyakorlat ennek megfelelően arra irányul, hogy a közölt tanulmányok módszertanilag megalapozottak, koherensen felépítettek legyenek, valamint a nemzetközi tudományos diskurzushoz is érdemben kapcsolódjanak. Ezt a szakmai pozíciót a folyóirat indexeltsége és nemzetközi besorolása is alátámasztja: a *Journal of Writing Research* szerepel a Web of Science Emerging Sources Citation indexében, a SCImago rangsorában Q1-es besorolással rendelkezik az oktatástudomány és a nyelvészet területén, a Scopus CiteScore alapján pedig az előbbi kategóriában a felső 10%-ba, az utóbbiban a felső 5%-ba sorolható (4). A folyóirat deklarált módon törekszik arra is, hogy a kéziratok értékelése során elkerülje a nemzeti és a regionális elfogultság érvényesülését, ez tovább erősíti a nemzetközi beágyazottságát.

A folyóirat teljes tartalma szabadon hozzáférhető a honlapon. A *Journal of Writing Research* úgynevezett *diamond open access* modellben működik, vagyis sem az olvasóknak, sem a szerzőknek nem kell díjat fizetniük a publikációk közzétételéért vagy eléréséért. Ez a működési forma kedvez a tudományos eredmények szélesebb körű megismerésének és a nemzetközi tudományos kommunikáció nyitottságának, valamint a kutatási eredmények egyenlő hozzáférésehez is érdemben hozzájárul.

Összegzés

A *Journal of Writing Research* az elmúlt években az íráskutatás egyik meghatározó nemzetközi fórumává vált. A folyóirat közleményei széles skálán helyezkednek el, megmutatva, hogy az írás vizsgálata ma már nem szorítható egyetlen tudományterület keretei közé: a lapban megjelenő tanulmányok egyaránt foglalkoznak az írás kognitív folyamataival, tanulásával, tanításával, értékelésével, valamint társadalmi és digitális beágyazottságával. A közölt írások tematikai és módszertani változatossága, a szerkesztőbizottság nemzetközi összetétele, továbbá a folyóirat szakmai beágyazottsága egyaránt azt mutatja, hogy a periodika stabil és elismert helyet foglal el a nemzetközi tudományos nyilvánosságban.

A folyóirat értéke abban is megragadható, hogy érzékenyen követi a szakterület változásait. Ezt mutatják a módszertani tanulmányok, a rendszeresen megjelenő szakirodalmi áttekintések és a tematikus különszámok, amelyek egy-egy újabb kutatási problémát helyeznek a középpontba, és ezt több oldalról is körüljárják.

Mindemellett a lapban megjelenő tanulmányok olyan kérdéseket tárgyalnak, amelyek a hazai anyanyelv-pedagógiai és íráspedagógiai gondolkodás számára is ismerősek lehetnek: miként fejleszthető hatékonyan a szövegalkotási képesség, milyen eljárásokkal vizsgálható az írásfolyamat, hogyan tehető megbízhatóvá az értékelés, illetve milyen kapcsolatban áll egymással az írás, a tanulás és az egyéni fejlődés. A folyóirat ezért a magyar kutatók és pedagógusok számára is hasznos tájékoztató pont lehet, valamint viszonyítási alap is, hiszen segítheti az érdeklődőket abban, hogy a hazai kérdésfelvetések tágabb nemzetközi összefüggésben váljanak értelmezhetővé.

A folyóirat működési modellje, hogy teljes tartalma szabadon hozzáférhető, kedvez annak, hogy a folyóiratban megjelenő eredmények gyorsan és széles körben eljussanak a kutatói, oktatói közösségekhez és az érdeklődő olvasókhoz. Így a *Journal of Writing Research* olyan szakmai fórumként van jelen, amely segíti a nemzetközi tendenciák mélyebb megismerését, a hazai kutatási és oktatási kérdések újragondolását, valamint a szakmai párbeszéd gazdagítását.

Irodalom

- Conijn, Rianne – Rossetti, Alessandra – Vandermeulen, Nina – Van Waes, Luuk 2025. Phase to phase: Developing an automated procedure to identify and visualize phases in writing sessions using keystroke data. *Journal of Writing Research* 17(2): 339–369. <https://doi.org/10.17239/jowr-2025.17.02.06>
- Hidi, Suzanne – Boscolo, Pietro 2006. Motivation and writing. In: MacArthur, Charles A. – Graham, Steve – Fitzgerald, Jill (eds.): *Handbook of Writing Research*. The Guilford Press. New York. 144–157.
- Lengyel Zsolt 1998. *Az írás. Kezdet – folyamat – végpont. Az írástanulás pszicholingvisztikai alapjai*. Corvina Kiadó. Budapest.
- van der Loo, Janneke – Krahmer, Emiel – van Amelsvoort, Marije 2018. Learning How to write an academic text: The effect of instructional method and writing preference on academic writing performance. *Journal of Writing Research* 9(3): 233–258. <https://doi.org/10.17239/jowr-2018.09.03.01>
- Vasylets, Olena – Marín, Javier 2025. Linguistic and behavioral alignment in writing: A scoping review. *Journal of Writing Research* 16(3): 377–406. <https://doi.org/10.17239/jowr-2025.16.03.02>

(1) Journal of Writing Research. <https://jowr.org/jowr/index> (2026. március 31.)

(2) Journal of Writing Research Vol. 17 No. 3 (2026). <https://jowr.org/jowr/issue/view/168> (2026. március 31.)

(3) Journal of Writing Research Vol. 10 No. 2 (2018). <https://jowr.org/jowr/issue/view/121> (2026. március 31.)

(4) Journal of Writing Research. <https://jowr.org/jowr/about> (2026. március 31.)

**Milán Juhász: [Review of] Mark Torrance et al. (Eds.): Journal of Writing Research
An international journal for writing research**

Kulcsszók: alkalmazott nyelvészet, nyelvpedagógia, íráskutatás, írástanítás, szövegalkotás

Keywords: applied linguistics, language pedagogy, writing research, writing instruction, text production

Szerzői nyilatkozat a mesterséges intelligencia használatáról

A cikk elkészítéséhez nem használtam MI-eszközt.

Szerkesztőségi összeférhetlenségi nyilatkozat

Juhász Milán, a cikk szerzője az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat szerkesztőségének külső munkatársa, a kézirat elbírálásában, a bírálati és a szerkesztési folyamatban, valamint a döntéshozatalban azonban nem vett részt. A kézirat bírálását és szerkesztését független bírálók és szerkesztők végezték, így összeférhetlenség nem áll fenn.

Az írás szerzőjéről

Juhász Milán

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Magyarország

juhasz.milan@btk.elte.hu

<https://orcid.org/0009-0005-4526-2025>

Copyright © 2026 Milán Juhász

This is an open-access article. This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).